

УДК 364.075.2

Чичеров З.М.¹, Балухтіна О.М.²

¹ студ. гр. СН-211 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. іст. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

НОВІ ПІДХОДИ ДО СТРАТЕГІЇ ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

Українська держава розуміє важливість цифровізації для покращення соціальної сфери та розробила комплексну державну політику, якою спрямовує свої зусилля. Комплексність включає прийняття низки законів про електронне врядування, захист даних, кібербезпеку та електронні підписи, що сприяє цифровій трансформації та гарантує конфіденційність і безпеку.

Вперше «Стратегія цифрової трансформації соціальної сфери» прийнята у жовтні 2020 року. У документі перераховано напрями та завдання комплексної цифрової трансформації всіх компонентів системи соціального захисту населення на основі єдиних підходів, стандартів і технологій. Метою Стратегії стало забезпечення європейських стандартів функціонування інституцій соціального захисту, надання послуг соціального характеру, фінансової стабільності соціальної сфери, підвищення її прозорості та оптимізації її адміністративних витратів [1].

В рамках реалізації стратегії вже запроваджено єдину інформаційну систему соціальної сфери (далі – ЄІССС), яка має об'єднати всі соціальні установи, забезпечити прозорість та автоматизацію процесів.

Стратегія передбачає також:

1. Створення єдиного соціального реєстру.

2. На базі Єдиного реєстру соцсфери, спільно з Мінсоцполітики, створення мережі фронтофісів для більшої доступності громадян до соціальних послуг (в ЦНАП, ОТГ, банківських установах та поштових відділеннях).

3. Налагодження інформаційної взаємодії Єдиного реєстру соцсфери з Порталом «Дія».

4. Створення «Соціального казначейства», що допоможе автоматизувати виплати. Кошти відразу нараховуватимуться на банківські рахунки громадян.

У листопаді 2024 році Міністерство соціальної політики винесло на громадське обговорення нову редакцію Стратегії а Кабінет Міністрів має ухвалити Постанову «Про схвалення Стратегії цифрового розвитку соціальної сфери на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації».

Сама ж Стратегія, яка є продовженням попередньої, базується на трьох стратегічних цілях:

1) підвищення ефективності надання соціальної підтримки;

2) автоматичне прийняття рішень на основі наявних даних, підвищення рівня прозорості процесів за рахунок відкритих даних;

3) розбудова Єдиної системи з дотриманням вимог державних стандартів вебдоступності, принципів структурованості та логічності процесів та їх оперативної сумісності [1].

Стратегія спрямована на розбудову Єдиної системи, підвищення якості та доступності соціальної підтримки населення, забезпечення її максимальної ефективності та узгодження з міжнародними стандартами.

Очікуваними результатами досягнення стратегічної цілі 1 є:

1) посилення адресності соціальної підтримки осіб, які мають право на соціальну підтримку від держави, та спрощення процедури її отримання;

2) зменшення часових витрат на оброблення заявок і проведення виплат, зниження ймовірності помилок за рахунок автоматизації процесів;

3) зниження потреби в ручному виконанні стандартних адміністративних дій із вивільненням працівників для виконання інших важливих завдань;

4) спрощення, уніфікація та удосконалення процесу встановлення та перевірки права на соціальну підтримку шляхом запровадження соціальної ознаки та її електронного відображення;

5) підвищення прозорості у використанні ресурсів і розподілі соціальної підтримки, запобігання виникненню корупційних ризиків.

Очікуваними результатами досягнення стратегічної цілі 2 є:

1) доступ органів соціального захисту населення до аналітичних даних, можливість аналізувати їх із метою підвищення ефективності надання

соціальної підтримки під час виконання короткострокових та довгострокових заходів реагування на місцевому, регіональному та національному рівнях;

2) зменшення часу на оброблення даних і формування рішень завдяки автоматизації процесів збору та оброблення інформації;

3) підвищення рівня довіри населення до інституцій соціальної сфери у результаті підвищення рівня прозорості та відкритості даних із використанням інформаційних технологій.

Очікуваними результатами досягнення стратегічної цілі 3 є:

1) реалізація єдиної політики інформаційної безпеки суб'єктами Єдиної системи, що дасть змогу здійснювати автоматизоване оброблення даних в Єдиній системі, в тому числі з обмеженим доступом, відповідно до нормативно-правових актів у сфері захисту інформації;

2) прийняття єдиних технічних рішень щодо забезпечення функціонування складових компонентів Єдиної системи визначає необхідність використання спільних рішень щодо захисту інформації та створення єдиної для інформаційно-комунікаційних систем комплексної системи захисту інформації;

3) забезпечення необхідного рівня відмовостійкості шляхом побудови основного та резервного центрів оброблення даних (із урахуванням положень щодо функціонування та розвитку Національного центру резервування державних інформаційних ресурсів), географічно віддалених один від одного, або за рахунок впровадження гібридної інфраструктури: фізичні центри оброблення даних органів виконавчої влади та хмарні сервіси;

4) збалансованість рівня витрат на програмне забезпечення з витратами на ІТ-інфраструктуру, забезпечення ліцензування програмного забезпечення, що використовується;

5) зміцнення технічної бази інституцій соціальної сфери, оновлення комп'ютерної техніки та іншого технічного обладнання;

6) розширення функціональності Єдиної системи для забезпечення доступу до отримання соціальної підтримки через різні канали комунікації.

Таким чином, нова «Стратегія цифрового розвитку соціальної сфери на період до 2027 року» має на меті підвищення якості надання соціальних послуг та узгодження процесів цифровізації з міжнародними стандартами, що наближає нас до вступу в Європейський Союз. Одночасно розроблений план заходів щодо досягнення зазначених цілей. Дійсно, зусилля мають спрямовуватися на формування цілісної і послідовної державної політики у соціальній сфері з урахуванням результатів реалізації Стратегії цифрової трансформації соціальної сфери, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.10.2020 року, яку було спрямовано на формування підґрунтя для комплексної цифрової трансформації соціальної сфери.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Міністерство соціальної політики України: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.msp.gov.ua/> (дата звернення: 14.03.2025). – Назва з екрана.